

पशुसंवर्धन विभागाच्या नियंत्रणाखालील
गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई
या संस्थेस स्वीय प्रपंजी लेखा खाते
उघडण्यास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक- पविआ-१०२१/प्र.क्र.३१७/पदुम-३

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक- १८ जानेवारी, २०२३

वाचा- आयुक्त पशुसंवर्धन, पुणे यांचे क्र. रोनि/एएनआरओ/८६/२०१६/६६७७/७८/२०२१, पसं-१२
दिनांक १९.८.२०२१ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई या प्रयोगशाळेमार्फत पशुजन्य, मांसजन्य पदार्थांची निर्यात पूर्व तपासणी आधुनिक यंत्रसामुग्रीद्वारे करून, निर्यातीसाठी तपासणी अहवाल/ प्रमाणपत्र देण्याचे कामकाज करण्यात येते. सदर प्रयोगशाळेला NABL (National Accreditation Board of Testing Calibration Laboratories) मार्फत नामांकन प्रमाणपत्र प्राप्त झालेले आहे. तसेच या प्रयोगशाळेला अपेडा नामांकित प्रयोगशाळेचा दर्जा प्राप्त झालेला आहे. सदर प्रयोगशाळेमार्फत करण्यात येणाऱ्या मांसजन्य पदार्थांच्या तपासणी प्रमाणपत्रांपासून संस्थेस दर वर्षी सेवाशुल्क प्राप्त होत असते. तथापि, या संस्थेवर असलेल्या यंत्रसामुग्रीची दुरुस्ती, अत्यावश्यक असलेले तांत्रिक मनुष्यबळ, वाहन इंधन, विद्युत खर्च, अत्यावश्यक दैनंदिन खर्च करण्याच्या विहित बाबींचा खर्च करण्यास प्रादेशीक सहआयुक्त, मुंबई विभाग, मुंबई यांच्यामार्फत आयुक्त पशुसंवर्धन यांची वेळोवेळी मान्यता घ्यावी लागते. अशा मान्यता घेण्यामध्ये काही कालावधी लागतो. दरम्यान प्रयोगशाळेची बाधित होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. तसेच सुरक्षेच्या दृष्टीने एखादी वस्तू खरेदी करावयाची झाल्यास अडचणी निर्माण होतात. ह्या सर्व बाबी विचारात घेऊन गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई या संस्थेकडे जमा होणाऱ्या सेवाशुल्कामधून १०% रक्कम प्रयोगशाळेसाठी लागणाऱ्या अत्यावश्यक साहित्य व अनुषंगिक बाबींसाठी खर्च करण्याकरीता संस्थेस भारतीय रिझर्व्ह बँकेमध्ये स्वीय प्रपंजी लेखा खाते उघडण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार खालीलप्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

२. पशुसंवर्धन विभागाच्या नियंत्रणाखालील गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई या कार्यालयाकडे जमा होणाऱ्या सेवाशुल्कामधून १०% रक्कम सोबत जोडलेल्या प्रपत्रामध्ये नमूद केलेल्या बाबींसाठी खर्च करण्याकरीता या कार्यालयासाठी भारतीय रिझर्व्ह बँकेमध्ये स्वीय प्रपंजी लेखा खाते (P.L.A.) उघडण्यास व त्याद्वारे आर्थिक व्यवहार पार पाडण्यास खालील अटीच्या अधिन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

- (१) The said Personal Ledger Account shall be subject to Audit.
- (२) The Administrator should ensure proper maintenance of Account.
- (३) 10% of the service charges received from testing of animal origin meat and meat product are to be credited to this account.
- (४) The expenditure on materials required for the laboratory, NABL testing, minor repairs, technical outsourced staff etc will be done from the PD/PLA.
- (५) Financial transaction must be done from time to time in the PD/PLA and the Administrator should ensure that the said PD/PLA is not closed.
- (६) Either on quarterly or monthly basis, balances in this PLA shall be reconciled by the Department.
- (७) All Rules in Maharashtra Treasury Rules will be applicable to this PLA.
- (८) A committee headed by the Dy. Commissioner Animal Husbandry, Quality Control Laboratory will monitor the operation of the PD/PLA.
- (९) On Receipt of Government Orders PAO Mumbai will issue an authority to open the PD/PLA in the Reserve Bank Of India.
- (१०) उपायुक्त पशुसंवर्धन, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई या कार्यालयाचे आहरण व संवितरण अधिकारी यांच्या नावे भारतीय रिझर्व्ह बँकेमध्ये स्वीय प्रपंजी लेखा खाते (P.L.A.) उघडण्यात यावे.
- (११) जमा होणारे सेवाशुल्क राष्ट्रीयकृत बँकेमध्ये स्वतंत्र खाते उघडून त्यात जमा करण्यात यावे. तसेच सेवाशुल्काचे डिमांड ड्राफ्ट त्याच दिवशी अथवा दुसऱ्या दिवशी वरील खात्यात जमा करावे.
- (१२) जमा होणाऱ्या रक्कमेपैकी आठवड्यातून एकादा ९० टक्के रक्कम भारतीय रिझर्व्ह बँकेमध्ये Revenue Challan अन्वये (४०३ पशुसंवर्धन, १०१ सेवा व सेवा फी या लेखाशीर्षाखाली) जमा करण्यात यावी. उर्वरित १० टक्के रक्कम उपायुक्त पशुसंवर्धन, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई या कार्यालयाच्या स्वीय प्रपंजी लेखा (P.L.A.) खात्यामध्ये चलनाने जमा करण्यात यावी.
- (१३) जमा होणाऱ्या सेवाशुल्कासाठी Cashbook, स्वीय प्रपंजी लेखा खाते (P.L.A.) Cashbook व आकस्मिक खर्च Cashbook अशी ३ स्वतंत्र कॅशबुक Maintain करण्यात यावीत.
- (१४) स्वीय प्रपंजी लेख्यामध्ये जमा करावयाच्या रकमेचा तपशिल सुनिश्चित करून सुस्पष्टपणे नमूद करावा. ज्या कारणासाठी रक्कम काढण्यात येतील त्याबाबतचा बाबनिहाय तपशील नमूद करण्यात यावा.
- (१५) उपायुक्त पशुसंवर्धन, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई यांनी सेवाशुल्कातील सदर १०% रक्कमेच्या उचित विनियोगाबाबत वेळोवेळी आढावा घेण्यात यावा.
- (१६) कार्यालयाने जमा खर्च रकमेसंबंधीची जापने महालेखापालांना सादर करावीत आणि तपशिलवार लेखे ठेवणे, महालेखापाल यांना विहित नियतकालीक लेखे व नियतकालीक विवरणे सादर करण्याची जबाबदारी उपायुक्त पशुसंवर्धन, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई यांची राहिल.

(१७) महाराष्ट्र कोषागार नियम, १९६८ मधील स्वीय प्रपंजी लेख्यासंबंधीच्या सर्व तरतूदी लागू राहतील.

३. उपरोक्त अटी व शर्तीच्या व्यतिरिक्त महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी सूचित केल्यानुसार स्वीय प्रपंजी लेखा खाते (पी.एल.ए.) नियंत्रणासाठी खालील प्रमाणे समिती गठित करण्यात येत आहे.

१.	उपआयुक्त पशुसंवर्धन, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव	अध्यक्ष
२.	सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन, देवनार पशुवधगृह गोवंडी.	सदस्य
३.	वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी, प्रादेशिक पशुसंवर्धन सह आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई विभाग, मुंबई-६५	सदस्य
४.	प्रशासन अधिकारी, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव.	सदस्य सचिव

४. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.१९८/कोषा प्र-५, दिनांक ६.१०.२०२२ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेताक २०२३०११८१७४३४०२८०१ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विकास तु.कदम)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

१. आयुक्त, पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-६७.
२. प्रादेशिक सहआयुक्त पशुसंवर्धन, मुंबई विभाग, मुंबई-६५.
३. उपआयुक्त पशुसंवर्धन (रोग नियंत्रण), पशुसंवर्धन आयुक्तालय, औंध, पुणे-६७.
४. उपआयुक्त पशुसंवर्धन, गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा, गोरेगाव, मुंबई.
५. महालेखापाल कार्यालय, महाराष्ट्र-१ (लेखा परीक्षा/अनुज्ञेयता), मुंबई.
६. जिल्हा कोषागार अधिकारी, मुंबई.
७. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग/व्यय-२, कोषा प्रशा ५, मंत्रालय, मुंबई-३२
८. कक्ष अधिकारी, कृषि व पदुम विभाग/पदुम-१६, मंत्रालय, मुंबई-३२
९. निवड नस्ती (पदुम- ३).

(कृषि व पदुम विभाग क्र.पविआ-१०२१/प्र.क्र.३१७/पदुम-३, दिनांक १८ जानेवारी, २०२३ रोजीचे सहपत्र)

१० % सेवाशुल्कातून करण्यात येणारा अनुषंगिक खर्च खालील तक्त्यात दिलेला आहे.

अ.क्र.		खर्चाचा तपशिल	टक्के (%)	
१.	प्रयोगशाळा साहित्य खरेदी व मानांकन लेखापरीक्षण व समिती खर्च वार्षिक यंत्र सामुग्री देखभाल दुरुस्ती व इमारत किरकोळ दुरुस्ती या बाबीवर होणारा खर्च	विविध घटक चाचण्यासाठी लागणारी रसायने, मिडीया Standard किट्स,लागणारे विविध वायू जसे हेलियम,ओरगोन व असिटीलिन इत्यादी अनुषंगिक वार्षिक यंत्र देखभाल संहिता व दुरुस्ती बाबीवर होणारा खर्च		
		एनएबीएल NABL,PT testing, calibration charges.		
		प्रयोगशाळेचे निर्जंतुकीकरण खर्च		
		CPCSEA समिती खर्च		
		एकूण १० % जमा सेवाशुल्काच्या	४५%	
२.	विद्युत खर्च इतर अनुषंगिक कार्यालयीन खर्च	संगणक प्रिंटर देखभाल		
		वाहन इंधन व दुरुस्ती		
		खर्च		
		विद्युत खर्च		
		एकूण १० % जमा सेवाशुल्काच्या	३०%	
३.	प्रयोगशाळेस आवश्यक अतिरिक्त मनुष्यबळवरील खर्च	पदाचे नांव	पद संख्या	
		प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ M.V.Sc /B.V.Sc & A.H./M.Sc.(Chemistry)/ M.Sc.(Microbiology)	२	
		सुरक्षा रक्षक	३	
		वीजतंत्री	१	
		स्वच्छक	१	
				एकूण १० % जमा सेवाशुल्काच्या
		एकूण	१००%	